

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in ponedeljka ob 5 popoldne.

Uredništvo. Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo in rokopi si se ne vračajo.

Zdajatelj in odgovorni urednik Stefan Godina. Lastnik konsorsuljski list „Edinosti“ — Tisk tiskarne „Edinosti“, vpisane zadruge z omejenim poslovanjem v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto K 24—
za pol leta 12—
za tri mesece 6—
Za nedeljsko izdajo za celo leto 520
za pol leta 260

VEČERNA EDINOST

Posamezne številke se prodajajo po 6 vinarjev, zastarelo številke po 10 vinarjev.

Oglaš se računajo na milimetre v širokosti ene kolone

Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 10 vna
Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih za-
vodov mm po 20 vna
Oglasi v tekstilu lista do pet vrst K 5—
vsaka nadaljna vrsta 2—

Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev

Oglase sprejema inšertni oddelek „Edinosti“. Naročitve in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno na upravi „Edinosti“. — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inšertni oddelek se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnehranični račun št. 841.652.

Zadovoljivi uspehi v Galiciji in Karpatih. - Zopet bombardiranje Dardanel.

Položaj v Galiciji.

DUNAJ, 25. (Cenz.) Po današnjem poročilu našega generalnega štaba se zdi, da se je bitka južno od Dnjestrta razvila v posamezne boje, ki krajevno niso neposredno v zvezi.

Če poročila generalni štab, da naš napad napreduje uspešno, smemo izvajati iz tega, da je naše vodstvo, izrabivši osvojenе operative ugodnosti, z uspehom pripravilo veliko taktično odločitev in sicer v ugodnem smislu za nas. Veliko število ujetih Rusov pač potrjuje to naziranje.

Posebno pozornost zahteva posrečeni napad naših čet pri Gaybowu, ki bo napravil Rusom precejšnje skrbi glede varstva onih sil zapadnega krila, ki stoje s fronto proti jugu pri Duklanski depresiji.

V splošnem kaže današnje poročilo našega generalnega štaba, da smemo biti popolnoma zadovoljni z doseženimi uspehi zadnjih dni. (Tagespost.)

BUDIMPEŠTA, 25. (Cenz.) Franc Molnar poroča »Az Estu«: Splošni položaj je precej neizpremenjen, četudi smo dosegli pri Stanislavu nove uspehe. Položaj pri Stanislavu je znatno ugodnejši.

Ruski vojaški kritiki o vojnem položaju.

BERLIN, 25. (Cenz.) »National Zeitung« poroča z ruske meje: Vojaški kritiki ruskih listov poročajo: Zadnji dogodki so dovedli do izpremenitve nekaterih neprimernih odlokov. Za Varšovo se bje pozicijska vojna. Težišče bojev se nahaja nedvomno v Galiciji. V Karpatih se odloči važna faza vojne. Če bi zadobila zavezniška tudi tu premoči, bi se morali umakniti v močno utrjene pozicije v notranjosti Rusije. Posebno pozornost zahteva ofenziva zavezničev ob Dnjestrju. Očividno je, da hoče preobrti sovražnik preko Stanislava, da osvobodi Przemysl. Rusi so poslali proti tu prodirajočim kolonom močne čete.

Bitka pri Mazurskih jezernih.

BEROLIN, 25. (Kor.) Wolffova pisarna poroča: Iz velikega glavnega stana piše o bojih pri Wirballenu:

Ob največjih naporih, ki so jih povzročale globoko zasnežene poti, so prišle čete generala Lauensteina dne 9. februarja do sovražnika in so ga po lahkih bojih vrgle iz Schmeltskega forta. Kakor je razvidno iz uplenjenih ruskih ukazov, je mislil sovražnik, da se bo mogel pred nemškimi navalom umakniti v že dobro pripravljeno in močno utrjeno pozicijo »Pilkallen - Staluponen« ter da se mogel držati tam. Ali močni pritisk od boka, ki ga je izvršila nemška ofenziva, je prisilil sovražnika, da je opustil ta načrt in ga je primoral k umaknitvi v tretjo istotako pripravljeno pozicijo južno od Wirballena.

Bila je poldruga ruska divizija, ki je došla tja dne 10. februarja popoldne in se podala v Eydtkuhenn, Kibartyju in Wirballen k počitku. Da-si so vedeli za dohod nemških sil, so vendar smatrali za izključeno, da bi mogli Nemci pri snežnem meteu že tega dne priti blizu. Čutili so se tako varne, da niti kakih varstvenih straž niso postavili. Le tako se je moglo zgoditi, da so napadalci, ki se tudi po silah narave niso dali zadržati, že dne 10. februarja prišli do ruskih stanov, seveda le z infanterijo in nekaj topovi, kajti vse drugo je obtičalo v zametih.

Bilo je zvečer, ko so Nemci iznenada napadli Eydtkuhenn, a opolnoči Wirballen in so ju zavzeli. Na cesti ste stali dve ruski bateriji z 12 topovi, velikim številom municijskih vozov. Počivali so menda. Nemška infanterija jim je na 50 korakov prišla blizu, ne da bi bila enkrat ustrelila. Vsi konji so bili postreljeni, a potem so Nemci vzeli topove in municijske vozove. Ostalo moštvo je zbežalo.

Toliko v Eydtkuhenu kolikor v Wirballenu je prišlo potem do silnih polničnih bojev, ki so končali z vjetjem 10.000 Rusov. Število vjetnikov je bilo tako veliko, da se ni vedelo, kaj naj bi žnjimi. Po zavzetju teh dveh krajev so padli tudi tamonjni kolodvori in nemške roke in z njimi naravnost neizmerno plen. Stali so tu trije lazaretni in istotoliko oskrbovalnih vlakov. Eden teh vlakov je bil lazaretni vlak carice, ki so ga spremljali knez Lieven in mnogoštevilen personal. V njem je našel štab generala Lauensteina čisto nepričakovano izvrstno prenočišče. Drugi vlaki so bili obloženi z veliko množino ovsa in izvrstnih konserv, kakor tudi z mnogo čokolade, čevljev in kožuhanine. Vsak nemški vojak je zamogel dobiti po en kožu. Še važnejša pa je bila za nemške čete uplenitev 110 ruskih poljskih kuhinj, ki so bile vse napunjene z gorkimi jedili. Lahko si je predstavljati veselje med zmagovitimi četami, ki so dobile tak plen.

To je bilo najbolje plačilo za mlade čete, ki so bile ta dan prvokrat v boju in so se bojevala sijajno.

Obupni boj 20. ruskega armadnega zboru.

BERLIN, 25. (Cenz.) »Lokalanzeiger« poroča iz Amsterdama: Poročilo ruskega generalnega štaba hvali hrabrost 20. ruskega armadnega zboru. Zvezo med tem in 10. armadnim zborom so Nemci dne 19. t. m. razbili, vsled česar je bil 20. kor med Goldapom in Suvalkijem obkoljen. Do 22. t. m. se je ta armadni zbor junaško boril proti veliki sovražni premoči. Prehodil je v teh dneh med neprestanimi boji več kakor 50 vrst in si priboril izhod v južgodzorni del gozdov pri Avgustovu. Glasom poročil vojnih ujetnikov je povzročil ta armadni zbor Nemcem, ki so mu skušali odrezati povratek, težke izgube, posebno na potih skozi močvirja in gozdove pri Giti. Razkropljeno moštvo tega armadnega zboru, ki se mu je posrečilo, prebiti se skozi sovražni obroč, je naznanilo, da se je bojeval armadni zbor do zadnje patrone in do popolnega izmučenja in je krepko pariral vsem nemškimi udarcem od raznih strani.

Kakor poroča vojni korespondent »Lokalanzeigerja«, se izražajo tudi nemški oficirji naravnost nenavadno pohvalno o hrabrosti tega armadnega zboru, ki se je bojeval s strahovito žilavostjo, predno je bil uničen.

Bombardiranje Dardanel.

CARIGRAD, 25. (Kor.) »Agence tel. Milli« objavlja sledeči komunikacije glavnega stana: Danes ob 10 popoldne iz 10 velikih sovražnih oklopnic bombardiralo ob vzhodu Dardanel se nahajajoče utrdbe. Bombardiranje je trajalo do 1/2 zvečer, nakar so se umaknile ladje v smeri proti otoku Tenedu.

Potom opazovan je je dognalo, da so naše kroglice, ki so bile izstreljene z analojskega obrežja, poškodovale eno sovražno oklopnico tipa »Agamenmon« in še dve drugi oklopnici.

Nemška blokada.

LONDON, 25. (Reuterjeva pisarna.) Posadka parnika »Western Coast« je dospela iz Liverpoola v Portsmouth. Poroča, da je ladjo pogreznila mina ali torpedo na višini pri Beachy. Človeško življenje ni izgubljeno nobeno.

NEW-YORK, 25. (Reuterjevo poročilo.) »New York Times« poročajo, da je zavarovalna pisarna po brodolomu »Evelyn« in »Cariba« zavarovanje ladij in tovorov v vojskujoče dežele za sedaj ustavila. Pisarna pa sprejema zavarovanje ladij v dežele, ki jih je možno doseči, ne da bi se ladje dotaknile nevarnih pasov. Obstoji možnost, da se bo sprejemalo zavarovanje takih ladij, ki so namenjene v vojna področja, toda po višjem tarifu.

»New York Sun« pravi, da se zaustavljanje zavarovanja sicer utemeljuje z brodolomom »Evelyn« in »Cariba«, v resnici pa da je tej odredbi namen, da bi ameriške ladje odvrčala od vožnje v vojno ozemlje in njega območja min.

Hindenburgova pohvala četam.

HANNOVER, 25. (Kor.) Na brz javno zahvalo feldmaršala Hindenburga je došel na predsednika hanoveranskega provincialnega deželnega zbora, komornika Pestela, ta-le odgovor:

Vašemu veleblagorodju in provincijalnemu deželnemu zboru se zahvaljuj m pristočno in spočetih mi visoko častice besedah. Moje vile čete bodo tudi nadalje vršile svojo dolžnost, dokler nam ne bo z božjo milostno pomočjo dan časten mir.

Potem ločem hvaležnega srca večer svojega življenja zaključiti v Hanovru, izmed katerega hrabrih sinov se mnogokateri v moje veselje bori pod mojim vodstvom.

Vojna z letali.

KODANJ, 25. (Kor.) »Berlinske Tidende« avlja iz Pariza: Nemška letala so vnovič napadla Calais. Bombe so ranile nekoliko oseb vendar pa je povzročena materialna škoda skoro ničeva. Pri prvem napadu iz zraka ranjena železniška proga je že zopet popravljena. Železniški obrat se vrši zopet normalno.

Odposlanstvo državne zveze avstrijskih hotelirjev pri ministru za javna dela.

DUNAJ, 25. (Kor.) Odposlanstvo državne zveze avstrijskih hotelirjev je oddalo danes ministru za javna dela, Trnki, spomenico glede pospeševanja tujškega prometa v Avstriji med vojno in po zaključku vojne.

V spomenici se opozarja na to, da v očigled vojnih zapletenih ni misliti najmanj nekoliko let po miru na močan obisk iz sedaj nam sovražnih držav. Glavni steber, na katerega pridobitev morajo biti osredotočene vse meje, je zavezniška Nemčija. Spomenica nujno priporoča, da naj ministrstvo za javna dela v tem pogledu razvije v nemški državi veliko propagando.

Minister, ki je z odposlanstvom prevdarril vse posameznosti predlagane akcije, je izjavil, da popolnoma priznava velik gospodarski pomen avstrijske hotelske industrije kakor tudi potrebo pospeševanja tujškega prometa in vse na to stran obrnjene muje. Vprašanje tujške industrije se sme zanemarjati tudi v vojnem času. Minister da sledi stvari z veliko pozornostjo in jo inicijativno zelo podpira.

Bukovinski deželni predsednik tajni svetnik.

DUNAJ, 25. (Kor.) Kakor doznava c. kr. korespondenčni urad, je bila bukovinskemu deželnemu predsedniku, grofu Rudolffu Meranskemu podeljena čast tajnega svetnika.

Zahvala bukovinskega deželnega predsednika romunskemu ministrskemu predsedniku.

DORNA WATRA, 25. (Kor.) Ob priliki zopetnega zasedanja Bukovine od strani naših čet, je deželni predsednik grof Meran brzojavno izrekel romunskemu ministrskemu predsedniku in njemu podrejenim oblastim za humano postopanje in ravnanje z begunci, ki so iz Bukovine pribežali na Romunsko, svojo najtoplejšo zahvalo.

Odredbe v zagotovitev preskrbljenosti z žitom in moko.

V izdanju od minole srede smo priobčili namestništvu naredbo o cesarskem ukazu, ki odreja ukrepe v zagotovitev preskrbe z moko in žitom.

Razglasu te cesarske naredbe je ministrstvo napisalo daljše obrazloženje, ki je tu radi važnosti stvari podajamo čitateljem:

Omenivši, kako nas hočejo sovražne države izstradati in da treba posebnih odredb v preprečenje te nakane, piše: Četudi pritegnitev surrogatov izdatno pomnožuje zaloge krušnega žita, vendar ne morejo te norme zadostiti. Najprej bi se bilo bati, da bi se v mnogih malih poljedelskih obratih v tem letu žito dalje pridrževalo nego sicer, ne da bi lastniki razpolagali s potrebnimi napravami, da bi mogli žito ohraniti nepoškodovano preko časa kaljenja, do poletja. Pokvarjenje zalog pa se treba v interesu ljudske prehrane izogniti na vsak način.

Dalje bi bilo računati s tem, da z napredujočo porabo zalog nastopi na različnih krajih večja zaloge s pomanjkanje na žitu in moki, čemur bi sledilo prenaplajeno povpraševanje in radi tega dalekosežno prekoračenje najvišjih cen.

Obstoji torej nevarnost, da se obstoječe zaloge pokvarijo in da moka in žito nadalje občutno podražita. Treba torej poskrbeti za dvojno.

Poskrbeti treba za to, da se bo dano krušno žito stvari primerno hranilo in postopalo žnjim. Ob enem naj se v danem času, dokler ne bo na razpolago nova žetev, vrši razdeljevanje zalog po načrtu na podlagi zanesljivega popisa.

V dosegu teh ciljev odreja cesarska naredba napreje zapor zalog na žitu in mlevskih produktih, kakor tudi izvedenje splošnega popisa. Istodobno se že obstoječi razlastitveni predpisi izdatno razširjajo.

Popis zalog služi torej le svrhi, da se omogoči statističen pregled o obstoječih zalogah. Razlastitev tistih zalog, ki jih potrebuje posestnik za prehrano svojevoje gospodarstva, ali za lastno setev, je po določbi § 22, točka 1, cesarske naredbe izrečno izključena.

Po izvedbi popisa zalog odloči minister za notranje stvari načela uravnavevanja porabe.

Najprej se po razdelitvi razpoložljivih zalog, vstevši iz Ogrske dovoženih množin, določa kvota za vsako glavo v razmerju s skupnostjo prebivalstva, ki je bo preskrbeti, a potem se določijo deleži porabe za vsako upravno področje.

Odredbe glede štedenja se prirede po višini dobljene kvote za vsako glavo in se odredbe pobližje določijo v načelih za uravnavevanje porabe. Stvar deželnih političnih oblasti in nadalje okrajnih oblasti in občin bo, da te določbe prilagodijo posebnim razmeram v različnih delih državne ozemlja.

V tehnično in komercijelno izvedbo te akcije se ustanovi zavod za promet z žitom, ki bo pod državnim vplivom in nadzorstvom in ki bo posredoval: nakupovanje ali razlaševanje preobilnih zalog, potem stvari primerno hranjenje in postopanje z žitom, dalje njega mletje in končno prevajanje na kraj potrebe.

Zavodu bo pridodano svetovetvalstvo, ki bo sestavljeno iz uglednih oseb, iz gospodarskega življenja, poznavaajočih posebne razmere v posameznih kraljevstvih in deželah.

Posebne določbe za ustanovitev tega zavoda se izdajo v najkrajšem času.

Pričakovati je, da sedaj izdane odredbe najdejo med prebivalstvom popolno razumevanje in da se bo njihovo izvajanje povsod podpiralo. Kajti gre za to, da se načrt sovražnikov za naše izstradanje prepreči in da zagotovimo prehrano ljudstva do nove žetve. Gre torej za najvišji interes splošne blaginje. Če bi se pa v zlic temu dogajalo, da bi se hotel kdo izogniti tem novim predpisom, se bo morala uveljavljati vsa strogost zakona.

Nevarno patroliranje.

Neki nemški vojak, ki je bil odlikovan z vojaškim zaslužnim križcem, poroča o sledečih zanimivih dogodkih neke patrolije:

Noč je razširila svoja temna krila nad gore in doline. Spodaj v dolini so se vzdigale goste megle, ki so se zabile kakor klin med prijatelja in sovražnika. Ognji gorečih vasi in trgov je plapolal le še počas v vse ovijajoči megli. Bil sem poklican kot bataljonski poveljnik. Dobil sem nalogo, da naj odidem s štirimi možmi na patroljo in kolikor mogoče natančno doženem, kako močen je sovražnik.

Izbral sem si štiri krepke mladeniče, nakar smo takoj odšli v A. . . za katerega so se vršili že tako težki boji. Naenkrat je zagrmelo: sovražna straža nas je opazila. Tu torej ni bilo iskati ničesar, toda obstreljevanji smo bili tudi z drugih mest, kamor smo se hoteli splaziti in bili celo v nevarnosti, da nas ujame sovražnik. V pokrajini je vladalo očividno zelo živahno vrvenje. Jaz sem smatral svojo nalogo kot izvršeno, toda hotel sem še več. Hotel sem skozi vas in poizvedeti še za pozicije sovražne artiljerije. Dva moža, med njimi tudi onega, ki je bil ranjen, sem odposlal nazaj s poročilom: »Mesto A. . . zasedeno od močnejših sovražnih sil. Patrolja išče sedaj sovražne artiljerijske pozicije. Če ne pride do dveh ponoči nazaj, je izgubljena.«

Sedaj smo napeli vse svoje sile. Merali smo skozi in šlo je tudi; oddaljeni pet metrov od sovražne straže, smo se splazili preko nekega potoka, kojega šumeenje je bilo kakor nalašč za nas jako ugodno. Šli smo tako 400 metrov naprej, vedno v vodi, le glavo nad površino, sredi skozi vas; nihče ni niti črhnil. Moji tovariši so mi sledili kar slepo. Slednji smo pršli do kraja. Dospeli smo do nekega ovinka in se hoteli splaziti od tam v gozd. Bili smo tako oddaljeni še 150 metrov, ko smo zaslišali nenadoma ropotanje in lahke klice poveljnikov; pred nami se je v zila neka baterija, se ustavila 50 metrov pred nami in pričela takoj streljati.

Sedaj je bilo treba nazaj s poročilom, pa naj stane kar hoče. Uvidel sem, da je boljše, da gremo posamezno. Enemu se bo že posrečilo. Jaz sem prečenil razdaljo med vasjo in baterijo. Ravno sem hotel ukazati svojim ljudem, naj odidejo, ko zapazimo, da prihaja mimo nas sovražni oddelek. Previdno smo se skrili in res nas niso opazili. Ko je postalo mirneje, so se moji tovariši spravili na pot. Tilo in nemo mi je stisnil vsakdo roko, kajti kdo bi mogel vedeti, kaj vse se lahko še zgodi z njim. »Bodite hrabri in previdni, mi moramo prodrati, kajti poročilo je jako važno. Bog z nami.«

Jaz sem hotel še ostati in se v pripravnem trenutku splaziti v gozd, da se vrnem potem po drugi poti. Artiljerija je streljala neprestano. Splazil sem se iz ovinka in šel polagoma po razorju neke njive. Tu mi je šinila misel, da bi bilo dobro, če bi še malo nadlegoval artiljerijo in potem izginil. Pripravil sem si deset patron in streljal z največjo naglico artiljeriji v krilo. Videl sem, da so padli štirje možje. Nastala je zmešnjava. Vsi so se vlegli na tla in skrili za topove. Jaz sem streljal naprej. Neki oficir in 6 mož, ki so opazili, da sem sam, so jo mahnil hitro za mano. Tekel sem, kolikor so me pač nesle noge. Ne vem, zakaj niso streljali, saj so imeli pri sebi karabinke. Tako še svoje živne dni nisem tekel in mislil sem si: Če te dobijo, si izgubljen. Pred mano je ležala vas, za menoj zasledovalci, v vasi mrlični nemir, ki ga je povzročilo moje stre-

ljanje. Že mi je šinila misel: »Predaj se!« Tu je prišla rešitev; potok! Skočil sem v vodo in artiljerijski so me faktično zgrešili. Tako sem se potem plazil v vodi skozi alarmirano vas. Ni me zeblo, kljub temu, da sem bil v vodi, pač pa mi je bilo še vroče. Slo mi je pač za kožo. Mimo predstraž na robu vasi sem se prenil čisto lahko. Koncem vasi sem skočil iz potoka in jo ubral preko travnikov na cesto. Tam sem našel svoja dva tovariša. Tudi ona dva sta prebila dva težke ure. Slišala sta dobro moje streljanje in nista šla naprej, ker sta menila, da bi bilo dobro, če mi priskočita na pomoč.

Srečno sem dospel s poročilom na zaželeno mesto in žel zot bogato zahvalo. Naša artiljerija je kmalu nato pričela obstreljevati sovražno baterijo in tudi kraj A. . . Naslednjega dne smo že pričeli prodirati. V A. . . je ležalo vse polno mrtvih. Od baterije so bili trije topovi popolnoma uničeni in sicer s priprego in moštvo vred.

Carigrad.

V Carigradu se nahaja ključ prehoda za njih, ki so gospodarji v Črnem morju, pak sta jim življensko vprašanje Bospor in prehod skozi Dardanel. Tam je tudi pot na vzhod skozi Malo Azijo in tiste predele, v katerih leži veliko svetovno blago, do katerega hočejo in morajo mnogi narodi na zapadu, posebno v Evropi. Okoli tega vprašanja se danes razvrščajo narodi Evrope, a k temu prihaja še mnogostransko plemensko vprašanje, okolo katerega se zopet razvrščajo mnogi narodi, da zavarujejo koristi svojega plemena: romanskega, germanskega in slovanskega.

Kako so prišle male balkanske države v ta svetovni račun?

Balkan balkanskim narodom — tako se splošno priznava in govori. Tako bi seveda tudi moralo biti — ali vendar ni tako. Preko teh malih balkanskih držav vodi tista srednja pot po kopnem na vzhod, in tako so prišle te države v dotiko z velikim svetovnim vprašanjem, ki se ima rešiti tako, da te države ne bodo na potu koristim velikih držav, ki se zavzemajo in bore za to pot. Na tak način so prišle te države do velike znamenitosti na vzhodu in zato jih velike države hočejo privleči k sebi, da se postavijo na njih stran — ena na stran ene, druga druge. To se je opazalo že na borbi za osvobojenje izpod turškega gospodarstva skozi kakih 100 let. Težko, ali vsaj ne še danes, ne bi se bile male države rešile tega jarma, da jim niso več ali manje pomagale in jih ščitile poedine velike evropske države, ki so tu mnogo žrtvoval v ta namen.

Ko je dozorelo eno in drugo vzhodno vprašanje, toliko carigradske, kolikor ono daljnega Vzhoda, je nastalo natezanje za prijateljstvo malih balkanskih držav in s tem so te države zavečene v to današnje svetovno vojno kakor bližnji ali daljnji vzroki njenega postanka. Ne vprašuje se tu, kaj njim ugaja ali koristi, marveč se morajo pokoriti velikim ciljem in koristim te ali one velike države, ali skupine držav. Dve ste v glavnem taki skupini. Male države se morda tudi odtezajo tej zahtevi, ali velike države jim ne pripuščajjo tega, pak bodo morale tudi male države nositi breme in nadloge današnjega svetovnega požara. Sedaj ni drugzega. Tako je čas prinesel breme, ki se mora nositi, ali je to komu ljubilo ali ne. Došel je velik čas, ki je ustvaril velika in važna vprašanja, od katerih je odvisna bodočnost velikih držav, ki ne morejo na lahko roko jemati, ali opuščati svojega obstanka in življenskih pogojev. Zato je nastala naravnost orjaška borba, kakršni ni vrstnice v vsej človeški minulosti. Ali vsakdo, ki razmišlja o tem, ve in jemlje v račun gospodarstvo in upravo sveta, ki ima vsikdar in povsod svojo končno besedo, pa bo tako tudi v tej svetovni vojni. S. K. v »Hrvat«.

Štetiče iz vojne.

Sveto pismo o vojnih ujetnikih. V Sv. pismu se nahaja tudi zanimivo mesto o postopanju z vojnimi ujetniki. V 4. knjigi kraljev 6. 21—23, se nahaja stavek: Izraelci kralj je vprašal Elizeja, ko jih je (namreč sirske ujetnike v Samariji) videl: Ali jih naj ubijem, moj Oče? On (prerok) pa je rekel: Ne ubij jih! Zakaj nisi jih ujel z mečem in lokom, da jih ubiješ; marveč postavi pred nje kruh in vodo, da jedo in pijejo ter odidejo k svojemu gospodarju. Priredili so jim veliko pojedino, jedli so in pili in odpustil jih je in odšli so k svojemu gospodarju.

Prekopi in mine v sedanji vojni. V sedanji vojni se poleg iznajdb najmoderneje tehnike — n. pr. brzostrelne in strojne pu-

ške, brezžično brzojavljenje, zrakoplovi, letala in podmorskih čolnih — uporabljajo tudi prastara vojna sredstva, ki so bila malone že pozabljena. Sem spadajo prekopi in strelski jarki v poljski vojni. Vsporedno k sovražnim jarkom se napravijo takimenovani izhodni jarki, iz njih pa se zajedajo proti sovražniku prekopi v cikcak-asti obliki, da se zavaruje pred sovražnim ognjem. Kadar je prekop dovolj blizu do sovražnika, se zopet napravijo strelski jarki. To so takimenovani napadni jarki, iz katerih se izvajajo naskoki. Vsi predmeti na ozemlju, kakor vasi in posamezne hiše, spadajo v utrbeno območje ter se utrjuje s strojnimi beno območje ter se utrjuje s strojnimi potem delajo podkopni rovi in stanice, ki se močno napolnijo z eksplozivnimi snovmi in z njimi poženejo v zrak sovražni strelski jarki. Proti sovražnim podkopnim rovom se je zavarovati s poslušalnimi jarki, v katerih mora biti neprestano straža. Iz napadnih jarkov je mogoče metati v sovražne jarkove ročne granate. Ta bojni način zahteva seveda mnogo časa in zato so tudi uspehi počasni.

Razne politične vesti.

Dne 24. januarja 1803 je poslal Fulton ribe in opis parnega stroja v svrhu varstva prioritete na ravnateljstvo Conservatoire des Art et Metiers v Parizu. Poskusi spomladati leta 1803 se niso posrečili, parni čoln se je potopil v Seini. Dne 9. avgusta se je že peljalo drugo manjše plovilo z istim strojem po reki. Kljub srečnemu izidu tega eksperimenta ni imel Fulton niti v Parizu, kjer ga je imenoval Napoleon Šarlatana, niti v Londonu nobenih pristašev in podpiralcev. Prve dni meseca avgusta leta 1807 je splovil Fulton prvi parnik, imenovan »Claremont«. 14 dni pozneje je opravljal »Claremont« že redno pošto službo med Newyorkom in Albanijem. Fulton je dobil patent za edno paroplovbo na največjih rekah Amerike. Prepri radi patenta v raznih državah in proces z Livingstonom, svojim bivšim sodradnikom, so mu zagrenili njegova zadnja leta in pospešili njegov konec. Fulton je zgradil več parnikov in prvo vojno parno ladjo, slednji z dovoljenjem kongresa Združenih držav. »Fulton the First« je prestal leta 1815, torej pred sto leti, svojo poskušnjo vožnjo v Oceanu in je izkazal povzprečno hitrost 18 kilometrov na uro. Tega velikega uspeha svoje-ga dela izumitelj in konstruktor Fulton, eden najoriginalnejših osebnosti v zgodovini velikih izumov, ni več doživel.

Domače vesti.

Pozdrav iz Přemysla. Vojna poštna karta, pisana iz Přemysla, dne 11. februarja 1915, ki jo je prejela gospa Ribar, se glasi: **Draga ženka! Sporočam Ti, da sem hvala Bogu še živ in zdrav. V naslednjem navdem tudi imena onih mojih vojak v tovaršev, ki se nahajajo pri meni na utrdbi in prošim uredništva slovenskih časopisov, naj to priobčijo, ker vsaki posameznik ne more domov pisati. Prosi tudi, naj se v časopi u pripomni, da se prosi za poratis v goriških in drugih slovenskih časopisih. Zdravi smo vsi in tudi ne trpimo preveč vsled zime. Je precej ugodno vreme. Poljubi mi otročiče v mojem imenu, pozdravi vse moje domače in znance, prejmi pa tudi Ti največ poljubov in pozdravov iz tujine od Tvojega Ivana. — Tu smo naslednji vojaki Ivan Rihar, računski podčastnik I. razreda iz Spodnje Šiške 111 pri Ljubljani; četovodja Saksida Silvester iz Prvačine; deseterik Bratkovič Mihael iz Renč; desetnik Samsa Anton iz Trnovega pri Il. Bistrici; topničar Saks da Franc iz Prvačine; topničar Batistič Vincenc iz Mirna; topničar Čermelj Franc iz Dobrave; topničar Črnč Franc iz Mirna; topničar Dovžan Gašpar iz Mojstrane; topničar Flanik Matija iz Vinice; topničar Formasari Anton iz Luchinica; topničar Kunstelj Fran iz Polšic-Gorja; topničar Humar Andrej iz Gorice; topničar Jagodnik Pavel iz Trnovega pri Il. Bistrici.**

Izplačilo konj in vozil. »Slovenec« poroča, da je deželni glava kranjski doktor Susteršič, prejel od finančnega ministra barona Engelna pismo, v katerem mu naznanja, da je finančno ministrstvo že dalo nalog finančnemu ravnateljstvu, naj konje in vozila izplača po poštni hranilnici, kakor hitro sprejme od graške vojne intendantce tozadevni seznam. Izrecno se je finančnemu ravnateljstvu naročilo, pri izplačilih ozirati se v prvi vrsti na kmetovalce.

Vojne civilnih oseb v Slezijsko, Galicijo in na severno Ogrsko. Od 1. maja 1915. naprej se smejo dopustiti k železniškim voznim civilne osebe le na podlagi pravih izkazov o svoji osebi in identiteti in sicer v Vzhodno Slezijsko, Galicijo, Bukovino in na severno Ogrsko samo preko tehe postaj: Trzebinia (smer Krakov in Sucha), Chrzanow (smer Bolescin), Oswiezim (smer Skawina), D iditz (smer Zywiec), Petrowitz (smer Karvin), Oderberg (smer teš), Moravska Ostrava (smer Friedek-Mistek), Friedek-Mistek (smer Tešin), Z-o'na (smer Tešin-Zwarco), Sucha Hora (smer Chabovska Zakopane), Eperies (smer Novi Sandec-Bartfa), Legenye-Alsomihai (smer Mezölaborec-Takosany), Osap (smer Szanki), Balyu (smer Lwoczne), Marmaros-Sziget (smer Körösmezö in Bors), Des (smer Oradna in Borgobeszterce). Izkažejo pa se lahko: 1. S potnim listom, izdanim po naredbi celokupnega ministrstva dne 15. januarja 1915 ali po naredbi ogr. min. 16. januarja 1915 s fotografijo in pripombo. Veljavno tudi za potovanje v Vzhodno Slezijsko, Galicijo, Bukovino in na severno Ogrsko. Potni list izda politična, oziroma deželna varnostna oblast. 2. Z legitimacijo s fotografijo za državne in dvorne nastavljenke, za d'javnoželezniške nastavljenke ali nastavljenke privatnih železnice in njih družine. 3. S posebnimi legitimacijami za določen čas in določen kraj, kakor je bilo to do sedaj določeno za vlake vojnega voznega reda. Te legitimacije se izdajajo samo, pri voznjah v vojaškem ali javnem interesu z ozirom na poljedelsko ali obrtno produkcijo ali iz tehničnih rodbinskih razlogov. V kolikor obstojijo za vožnje v posebnih pokrajinah posebni predpisi, je treba ugoditi tudi tem. Tako je dovoljena vožnja v trdnjavskookrožje civilnim osebam, izvenših slučaj odpotovanja v vojne svrhe ali v svrhe uprave, samo na podlagi legitimacije, ki jo izda trdnjavsko poveljništvo. Končno se opozarja na to, da gre tu samo za potovanje v etapni prostor, da pa ti predpisi ne morejo veljati tudi za vožnje v pokrajine, ki so prizadete vsled vojnih operacij.

Konec šol v maju? Z ozirom na izredne razmere, ki so nastale vsed vojne, ter z ozirom na higijenične razmere, uvažuje učna uprava na Dunaju, če bi ne kazalo, letos vse javne šole z koncem maja zapreti. Odločena stvar še ni, ker čaka učna uprava na mnenje pristojnih korporacij in uradov, a sodi se, da se te izrečejo za to, da se koncem maja zaključijo vse šole.

O ranjenih, odnosno bolnih vojaki. — V pomožno bolnišnico v zavodu »Avstro-

Amerikane« sta bila sprejeta Marij Zupančič od 22. domobranskega topničarskega oddelka in črnovojnik Ivan Kraus. Opuščeni so pa bili iz te pomožne bolnišnice črnovojniki Josip Bobič, Ivan Schmelze, Anton Batistuzzi in Josip Pipan. — V pomožno bolnišnico v prostorih društva »Austria« so bili sprejeti Anton Steiner od 5. domobranskega pešpolka, Ivan Bologna od 17. pešpolka, Fran Strnad od 27. pešpolka, Jakob Vittor od 27. domobranskega pešpolka, Josip Čepar od 27. domobranskega pešpolka, Blaž Blažič, od 47. pešpolka, Fran Spanghero od 27. domobranskega pešpolka, Peter Feluga od 5. domobranskega pešpolka, Marij Ferrant od 47. pešpolka, Karel Czarovicz od 20. ogrskega črnovojniškega bataljona, Fran Pohlin od 97. pešpolka, Andrej Oblak od 87. pešpolka in Anton Franzutti od 5. domobranskega pešpolka. Opuščeni so pa bili iz te pomožne bolnišnice Emil Richter od 42. pešpolka, Karel Bello od 5. domobranskega pešpolka, avtomobilist Ivan Fink, Avgust Padovan od 97. pešpolka, Ivan Cheleri od 87. pešpolka ter črnovojniki Ivan Beuc, Andrej Saule in Josip Berut. — V mestno bolnišnico je bil sprejet Aleksander Melingo od 5. pešpolka, a opuščen so bili iz mestne bolnišnice Marij Zupančič od 22. domobranskega topničarskega oddelka, prostovoljni kolesar Oton Spitzer ter črnovojniki Josip Viberat, Pavel Dellavalle, Josip Čepič, Simon Minca, Ivan Hegler in Mihael Germek. — V pomožno in kontumačno bolnišnico v ulici Fabio Severo so bili sprejeti Svetko Bertonia od 97. pešpolka, Josip Jermann od provijanta, Jakob Ukmar od 87. pešpolka, Anton Bon od 27. pešpolka, Jakob Petrič od 8. lovskega bataljona, Josip Kravanja od 97. pešpolka, Julij Trčun od 97. pešpolka, Josip Holzer od 21. lovskega bataljona, Ivan Košuta od 7. pešpolka, Ivan Zakinja od 5. domobranskega pešpolka, Josip Bočaj od 22. domobranskega pešpolka, Dominik Bronzin od 5. domobranskega pešpolka in Alojzij Störy od 27. pešpolka.

Poleg teh so bili sprejeti v to pomožno bolnišnico — razun dveh, in sicer razun Marija Zupančiča, ki je bil najprej sprejet v mestno bolnišnico a potem premeščen v pomožno bolnišnico v zavodu »Avstro-Amerikane«, in Ivan Hegler, ki je bil sprejet v mestno bolnišnico — tudi oni ranjenici, ki so predvčerajšnjim dospeli z brzovlakom iz Gödinga. Vseh skupaj jih je 49, manj že imenovana dva, in ti so: Karel Prinčič od provijantnega skladišča v Sarajevem, Jernej Šinigoj, Ivan Andrijašič, Josip Klanjšček, Josip Koršič, Alojzij Vadun, Anton Brišček, Martin Brajuka, Fran Mahne, Ivan Manzoni in Jurij Catto-nar od 97. pešpolka, Dominik Cuzzit od 2. lovskega bataljona, Pavel Lug od 47. pešpolka, Josip Tavčer, Tezej Sapunzachi in Marij Butti od 20. lovskega bataljona, Ivan Martinčič od 8. topničarskega polka, Josip Gustinčič od 22. havbiškega polka, Božo Ivesca, Ivan Scuber, Amedej Pečenko, Jakob Decaneva, Fran Vivoda, Josip Matković, Josip Prodan, Hubert Brosolo, Andrej Kačič, Jakob Gadinel, Evgen Petelin, Anton Agapito, Marij Svigelj, Ivan Vačinovčič, Anton Antonini, Edvard Znidaršič, Nedeljko Tomažič, Josip Scopaz, Ivan Zeyal, Mihael Kliba, Rudolf Kraus, Josip Tomažičič in Alojzij Škapin od 5. domobranskega pešpolka, Fran Kamer od domobranskega generalnega štaba ter Josip Brumat in Romej Lokar od 27. domobranskega pešpolka.

Vojne znamke. Slov. narod piše: „S posebno naredbo je določeno, da morajo prodajalci poštih znamk jemati in prodajati tudi takozvane vojne znamke. Na vsake tri navadne znamke mora prodajalec vzeti eno vojno znamko. Vrh tega je določeno, da poštna uprava sploh ne vzame vojnih znamk nazaj. Če jih prodalec ne spravi v denar, ostanejo njemu. K kor je čitati v graških listih, n' mara odnosta občinstvo kupovati vojnih znamk in ker morajo prodajalci prodajati te znamke v razmerju 1:3 z drugimi znamkami, izgube marsikakega odjemalca. Tako je tudi v Ljubljani. Ljudje ne marajo, da jim trafikantje silijo vojne znamke, dasi so trafikantje primorani to stori i, dočim poštni urad daje navadne znamke, kolikor jih hoče kdo kupiti, ne da bi mu silili vojne znamke. A ravno na poštne uradu bi laglje spavljali vojne znamke v denar kakor po trafikah, kajti trafike so odvisne od svojih odjemalcev, poštni urad pa od nikogar.“ Posneli smo ta gas, ker je značiln prispavek k zborovanju tržaskih tobakarnarjev.

Spomladnsko delovanje in šola. Na podlagi odredbe naučnega ministra dobe povsod po deželi, kjer se kaže pomanjka, je poljedelskih delavcev pri spomladnem poljskem delu in pri drugih delih, šole ukaz, naj se popolnoma stavijo v službo poljedelstva. Da se šolskim otrokom v vsakem pogledu olajša sodelovanje na poljedelskih delih, se jim se bodo le dovoljevala potrebna oproščanja od šolskega obiska in se eventualno uvedejo tudi omejitve poučnega obrata za čas poirebe, marveč se bodo mogle šole, kjer bo to neobhodno umestno, tudi predčasno zapreti.

Poštni in brzojavni promet z inozemstvom. Dosedaj obstoječe omejevanje teže za poštne vozne pošiljave v medsebojnem prometu med Avstrijo na eni in nemško državo in Dansko na drugi strani, se odpravlja. V tem prometu so torej zopet dopuščeni poštne vožne pošiljave do najvišje teže 50 klg. Za poštne vožne pošiljave v in z Dalmacije ostaja pa dosedanja najvišja teža 20 klg. Istotako ostaja do nadaljnjega ustavljen promet s paketi v in iz Galicije in Bukovine. Paketi v Kolumbijo so preko Italije zopet dopuščeni.

Ivan Krže
Trst, Piazza S. Giovanni 1
Zaloga kuhinjskih in kletarskih potrebščin od lesa in plesnenju, škafov vrst, čebrov in kad, sodčkov, lopat, roset, sit in bakrovstnih košev, jersbarov in metel ter mnogo drugih v to stroko spadajočih predmetov.
Priporočila svojo trgovino s kuhinjsko posodo vsake vrste bodi od porcelana, zemlje emalja, kositarja ali cinka nadalje pasamantorje, kletke itd. Za gostilničarje pipe, kroglje, sesalje in steklene posode za vino.

UMETNI ZOBJE
PLOMBIRANJE ZOBOV.
IZDIRANJE ZOBOV
: BREZ BOLEČINE :
Dr. J. ČERMÁK O. TUSCHER
IZBOZDRAVNIK TRST TRST TRST
ULICA CASERNA, 13 II. nad.

Viktor Schenk
malagatolj obuvala s. kr. del. u. orodilnega poseljstva
priporočila svojo zalogo raznovrstnega obuvala za gospe, gospe kakor tudi za otroke.
Prodaja najboljšega vočila Fredin, Globin, cavalier in Cir. Metodovo mazilo.
Trst, Belvedere 32

ZDRAVNIK
Med. Dr. Karol Perničič
ordinira od 11-1 pop.
Trst, ulica Bonomo 3/II. (nasproti Dreherjeve pivovarne).

DEMLJSKA PIVOVARNA - TRST
ADRIA
NAJBOLJŠE PIVO!

JOSIP STRUCKEL
Trst, vogal ul. Nuova-S. Caterina
Nov prihod volnena blaga za moške, in ženske, zefir, batist in perlija svila za jošice. — Svilenina in okraski zadnje novosti, velik izbor izgotovljenega perila in na metre, spodnje srajce moderci. Vezenine in drobnarje, preproge, zavese, trliž po izjemno nizkih cenah.

Prva tržaška tovarna brusnih kamnov, smirka in „corundum“
G. Pilotti-Trst
Pisarna: Riva Pescatori 14, Tel. 15-25

Izboljšajte promet v svoji gostilni z izvrstnim cenim pizenskim pivom iz češke delniške pivovarne v čeških Budjejevicah.
Največja slovenska pivovarna.
Zaloga v Trstu: Schmid & Pelosi, via della Crociera.

MILJAVAC ANTON
zaloga vina na Proseku šte. 131
priporočila p. n. občinstvu in gostilničarjem svojo najizbornejšo istrsko vino domačega pridelka iz Vrsara (Orsera).
Cena po dogovoru izven vsake kulture.
Prodaje se od 1/2 hektolitra naprej.

TISKARNA EDINOST
Tel. 11-57 TRST Tel. 11-57
ul. sv. Frančiška As. 20
Izvršuje tiskarska dela v najmodernejšem slogu, bodisi v priprostem ali večbarvnem tisku in po zmernih cenah. — Vizitnice, vabila, memorandum, zavitke, dopisnice, okrožnice, pisarni papir, trgovske cenike itd. P. n. naročnikom ugodni z izvršenjem naročila :: v najkrajšem času ::

Francesco Buda, zlatar
Trst, ulica Scalinata št. 1.
Prodaja srebrnih in zlatih ur, od 4 kron dalje, uhani, prstani, verižice iz ameriškega dvojbe zlata izključno po priložnostnih cenah. Prodaja, kupuje in menjuje zlato, srebro in dragoc. Ivrka BUDA more prodajati po neverjetno nizkih cenah, ker ne izdaja vsiljivih svot za ukrajanje v postore, razveljavljajo tidi tidi, ki mora koočeno vse plačevati kupovalce.

Zaloga tu in inozemskih vin, špirlita, likerjev in razprodala na drobno in debelo
Jakob Perhac
Trst, Via delle Acque št. 6
(Nasproti Café Centrale).
Velik izbor francoskega šampanjca, penečih dezer-tih italijanskih in avstro-ogrskih vin, Bordeaux, Burgunder, renskih vin, Mesella in Chianti, Rum, konjak, razna žganja ter posebni pristni tropinovec slivovec in brinjavec. Izdelki I. vrste, došli iz dotičnih krajev. Vsaka naročba se takoj izvrši. Razpošlila se po povzetju. Ceniki na zahtevo in franco. **Razprodaja od pol litra naprej.**

Dnevnik „Edinost“ v Trstu
je izdal in založil naslednje knjige:
1. »VOHUN«. Spisal I. F. Cooper. — Cena K 1.60.
2. »TRI POVESTI GRUFA LEVA TOLSTEGA«. — Cena 80 vin.
3. »KAZAKI«. Spisal L. N. Tolstoj. Poslovenil Josip Knaflič. — Cena K 1.60.
4. »PRVA LJUBEZEN«. Spisal I. Sjergjevič Turgenjev. Poslovenil dr. Gustav Gregorin. — Cena 1 K.
5. »POLJUB«. Povest izvorskega življenja češkega ljudstva. Spisala Karolina Světa. Poslovenil F. P. — Cena 80 vin.
6. »BESEDA O SLOVANSKEM OBRDNEM JEZIKU PRI KATOR. JUGO-SLOVANI«. (Malo odgovora na škofa Nagla poslovno pastirsko pismo v pouk slov. ljudstvu.) — Cena 80 vin.
7. »IGRALEC«. Roman iz spomnov mladeniča. Ruski spisal F. M. Dostojevskij. Poslovenil R. K. — Cena K 1.60.
8. »JURKICA AGICEVA«. Spisal Ksaver Sandor-Gjalski. Prevel F. Orel. Cena K 2.—
9. »UDOVICA«. Povest iz 18. stoletja. Napisal I. E. Tomič. Poslovenil Stefan Klavž. Cena K 1.60.
10. »JUG«. Historičen roman. Spisal Prokop Chocholoušek. Poslovenil H. V. Cena K 3.—
11. »VITEZ IZ RDECE HISE«. (Le Chevalier de Maisin rouge.) Roman iz časov francoske revolucije. Spisal Aleks. Dumas star. Prevel Ferdo Perhavec. — Cena K 2.50.

Pokusite pivo v slovenskem **Grand-Balkan-Trst** vojaški trg in v slovenskem hotelu „Lacroma“ v Grazezu. Zaloga v Ljubljani, Zagrebu, Lail, Zadru itd. itd.